

FINANS TIDNINGEN

ONSDAG 19 APRIL 2000

Ryggradsförtvining
behöver privatvård

SKRÄCKTA AV INEFFEKTIVITET, utbildning, resurslöseri och litetsproblem inom det privata näringslivet försöker regeringen förbjuda privata, vinstdrivande akutsjukhus. Nja, riktigt är det kanske inte. Men landstingen ska i realiteten ha monopol på den sortens verksamhet. På sjukhusvården. Och urligtvis på ineffektiviteten, kvalitetsbristen och köbildning- med mera.

För att driva den
jen utan att det ser
igt ut är inget
ument för bisarrt.
politisk idé som
ungit ur en tradi-
nell socialdemo-
tis statskramande
grad, ska i efter-
nd kläs ut för att
na analys, sans och
ertanke. Men klä-
nä är genomskinli-

"Landstingen
ska ha monopol
på sjukhusvården.
Och på
ineffektiviteten"

LEDEN TRANSPARENTA SKOLAN hör rapporten som den social-nokratiska gruppen i riksdagens socialutskott lagt fram. Den påstår bland annat att privata sjukhus skulle ha ett intres-av att fler människor skulle vara sjuka mer. Intäktsmaxime-g genom arbetsmaximering. Patienter skulle överbehandlas er få sjukvård när den inte behövs. Det vore ju en försäm-g jämfört med att patienter inte får vård i onödan. Sjukhus skulle inte det vara nog så finns hotet från den skräckin-ja-de utlandsägda vården. Rapporten beskriver en situation er "stora och kapitalstarka sjukvårdsföretag är på frammarsch verige". Riksdagsledamoten Susanne Eberstein påpekar för sutt politiskt beslut om sjukvård i Sverige kan komma att fattas utlandska ägare. Hu så hemskt.

Men ingen av de sjukhusförsäljningar som regeringen vill öppa innebär att finansieringen i grunden förändras. Och den som står för pengarna bestämmer spelreglerna. I de län-r som faktiskt har privata sjukhus, men också har en offent-finansierad vård, finns det inga belägg för en sådan situa-tion som rapporten beskriver. Och varningen för de utländska arna, som skulle få dras med samma villkor som de svenska, är vad rapporten egentligen är: ett skrämselunderstöd för ett nständigt beslut.

DET EGTENLIGEN HANDLAR OM är en önskan om total poli-k kontroll. Det demonstreras av s-rapportens varning för att privata sjukhusen kommer att försöka finnas på marknaden den sjukvård som faktiskt inte är offentligfinansierad. Med gens förhållanden, där sjukvård är en knapp resurs som las ut till färre än vad som skulle behövas, har det uppstått ivata försäkringar. Så vad är problemet om försäkringsbolag h privata sjukhus samarbetar? Är det bara landstingen som a få inflytande för sina pengar? Ska försäkringsbolagen ngas lämna sina kunder i sticket? Eller till landstingen? Kampen mot privata sjukhus har ingenting med vård att ra. Det handlar om politik och om att bevara en förljungen d av Sverige som en solidarisk mönsterstat där alla får vad behöver. Men som i verkligheten tar våd vi förtjänar.

SÄLVKLART BEHÖVER REGERINGEN och dess statsråd fler medarbetare om de ska klara av sina jobb. Hur skulle den annars klara av att köra på fle-

ra tåter samtidigt? En strömlinje-formad organisation med en bestämmd linje kan klara sig med få anställda. Men ska en minister säga A, en annan B medan den högste ministern av dem alla bestämmer sig för att det är C eller Q som gäller behövs det resurser. Lite pluralism måste väl få kosta pluring?

Om riksdagens förvaltning själ- ler är väl inte det så konstigt det heller.

Den måste följa regeringens kurvtågningar, kopiera tonvis av handlingar, läsa dem och fatta fler beslut än vad det mänskliga ögat kan uppfatta. Svensk detaljstyrning skulle kunna klyva atomer. Sânt är inte gratis.

Därför blir man inte överraskad av en undersökning från ekonomi-styrelseverket (gjord för Rapport och refererad i Metro) som visar att refereringskansliets personal ökat med 21 procent mellan 1993 och 1999.

Och hakan tappas heller inte när man får reda på att referings-

kansliets och riksdagens lönekost- nader ökat mer än dubbelt så mycket (59 respektive 51 procent) som för tjänster i andra statliga verk (24 procent).

Men lönekostnadsutvecklingen kring den högsta politiska makten måste vara ett bevis för hur kvalifi-cerat arbetet är.

Om en grötig hög av folk på överbefolkade kontor ska hålla alla bollar (som förtroende- och folk-valda kastat upp) i luften, krävs naturligtvis en oerhörd kompetens och en speciell talang.

MATS LINDER

mats.linder@fti.se 08-506 245 19

Problemen som inte fanns

Häxprocessen skulle inte kunna hända

SIGNERAT

De som inte velat disku- tera invandringens kon- flikter och problem har gjort dem som vill stänga gränserna en tjänst. Den officiella strategin har varit att kalla situationen för enbart god, och att ing- et göra.

Kanske är det brottets obehaglig- het som har gjort att ingen riktigt har velat tala eller skriva om det. Det är svårt att säga något vettigt om att en tolvårig flicka har torte- rats till döds på grund av att de som hon bodde hos trodde på häx- or.

Samma dag som domen skulle falla försökte Studio Ett i P anord- na en diskussion. Debattämnet var följande: trodde verkligen familjen på häxor? Inbjuden var Kajsa Ekholm-Friedman, som hade varit sakkunnig under rättegången. Som sin motståndare hade hon en företrädare för invandrare från Kongo, det land från vilket den häxtröende familjen kommer.

KAJSA EKHOLM-FRIEDMAN hade i tingsrätten som uppgift att försöka förklara de kulturella föreställning- ar som ligger bakom häx- och häxetro. I Studio Ett beskrev hon utvecklingen i Kongo för lyssnarna och programledaren. Men när hon var färdig med sitt inlägg vände sig programledaren till sin andra gäst och bad honom tala om varför familjen hade misshandlat och slutligen dödat ett barn.

Företrädaren för kongoleser i Sverige ville inte tro att det handla- de om häxetro. I stället rörde det sig om en socialt utsatt situation. Några riktiga argument för den ståndpunkten hade han inte. Men man begrep att han har levt ett tag i Sverige och förstått att det låter bättre om man förklarar saker med social utsatthet än med häxetro.

Kajsa Ekholm-Friedman har tidi- gare varit i blåsväder eftersom hon tycks ha en osviktig förmåga att lera sig med fel människor i invand- rarfrågor. Det är synd, eftersom

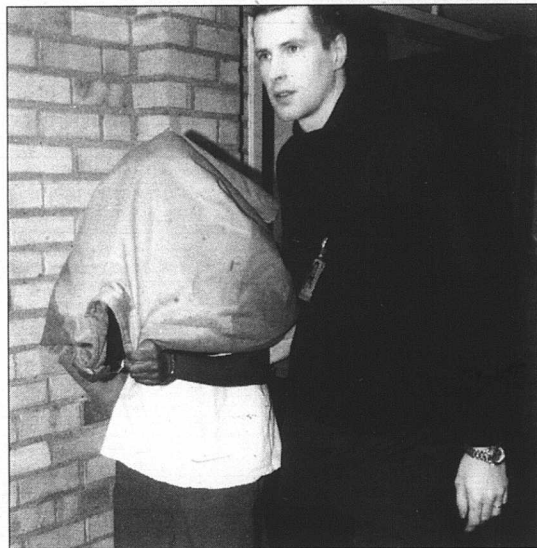

FOTO: SCANNING

På väg inför rätta.

det får till följd att inte heller vetti- gaste saker hon säger når fram.

Ekholm-Friedman har tidigare just försökt förklara att det bland vissa invandrargrupper finns kul- turer och föreställningar som helt bryter med den svenska kulturen. Hon har också sagt att detta kan leda till konflikter, speciellt om man inte är uppmärksam och vågar hantera och diskutera frågor- na. Men Ekholm-Friedman har avfärdats som fördomsspridare. Och inte ens nu betraktas det hon säger som fakta, trots att hon tycks vara en av de få i Sverige som fak- tiskt vet något om häxetro i Kongo.

PROBLEMET I SVERIGE är att den officiella strategin i invandrings- frågor har varit att allt är bra. Invandrare berikar utan problem. Kulturella, religiösa eller sociala skillnader är mest fantasier som motståndare har tagit till av rädsla för det nya. En sådan hållning gör att alla står handfaldna när skol- flickor kallas horor, unga invan- drarkvinnor mördas av sina släk- tingar, eller barn betraktas som häxor. Detta skulle ju inte hända.

Det paradoxala är att just de som tycker att invandring är bra och samtidigt vägrat att ens se proble- men, än mindre diskutera dem, är de som har gjort mest skada. De har givit motståndare av alla kul- rer gratisammunition. För invan-

dring skapar ofrånkomligen pro- blem, och dessa växer om man, som i Sverige bedriver en politik som tvingar invandrare till bidragsberoende. Och om man dessutom låtsas som om de pro- blem som finns inte finns blir allt än värre.

VILL MAN SKAPA ACCEPTANS för allt det nya invandringen har fört med sig, måste man våga diskutera pro- blem. Alldeles för länge och all- deles för ofta har man sagt att alla problem kan förklaras med svensk fördomsfullhet. Så enkelt är det inte. Det måste bli accepterat att peka på att kulturellt betingade skillnader får konsekvenser för handlingar och åsikter. Och kultu- rellt orsakade föreställningar kan till och med resultera i häxutdriv- ning.

MARIE SÖDERQVIST

mane@unitedminds.nu 08-506 245 00

Samhällsanalytiker på United Minds

FINANSTIDNINGEN

ÄR I MODERN TIMES GROUP

SÄRSERVICE DYGNET RUNT
ställning 08-506 245 60
bliven tidning 08-506 245 60
08-506 245 62
pren@fti.se

XEL
-506 245 00

K
-14 99 30

ADRESS
c 70347, 107 23 Stockholm

SÖKSADRESS
19sgatan 18, 4 tr

DAKTIONEN
ost redaktion@fti.se
08-14 99 30

NUMSER
efon 08-506 245 80
08-506 245 81

**EFREDAKTÖR/
SVARIG UTGIVARE**
Lundagö 08-506 245 00

**EFREDAKTÖR/
INOM OCH KULTUR**
Johan Hakelius 08-506 245 00

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Peder Ramel 08-506 245 00

UTGIVARE

Sveriges Finansnyheter AB

PRENUMERATIONSPRISER

Helår 2 443 kr (inkl moms 2 590 kr)

Halvår 1 368 kr (inkl moms 1 450 kr)

Kvartal 745 kr (inkl moms 790 kr)

Månad 250 kr (inkl moms 265 kr)

Postgiron: 92 03 03-5

Bankgiro: 5470-1016

WEBBSIDA OCH TEXTARKIV

Finanstidningen finns tillgänglig på internetadressen www.fti.se.

Förbehåll mot elektronisk lag- ring och publicering måste göras av skribenten.

Detta medges nor- malt inte. För obe- ställt material ansvaras ej.

Finanstidningens räckvidd

173000 LASARE

FINANSTIDNINGEN
ISSN: 1102-8828
K 7 PRESS AB
VÄSTERÅS 2000